

Başvuru Numarası : 2024/2441
Toplantı Tarihi/Sayısı : 28.10.2025/250
Karar Numarası : 2025/689
Başvuran : Y.C.
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Bursa Büyükşehir Belediyesi
Muhatap Vekili : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın Konukevi hizmetlerinden yararlandırılmaması nedeniyle engellilik temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle; Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde örgün eğitim, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesinde ise açık öğretim öğrencisi olduğunu, %52 oranında engelli olduğunu ve maddi imkânlarının barınma ihtiyacını karşılamaya elverişli olmadığını, bu nedenle Bursa Büyükşehir Belediyesine ait Bursa Erkek Konukevinden yararlanmak istediğini, ancak Bursa il sınırları dışında ikamet ettiği ve aynı yıl içinde ikinci kez Konukevinden yararlanma talebinde bulunduğu gerekçesiyle bu hizmetten yararlandırılmadığını, Konukevinde ikamet adresi Bursa dışında olan kişilerin de barındırıldığını, konuya ilişkin olarak Kamu Denetçiliği Kurumuna (KDK) yaptığı başvuru neticesinde dostane çözüm kararı verildiğini belirterek engellilik temelinde ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmektedir.

3. Muhatap Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığından alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın Çanakkale doğumlu olduğu ve ikametgâhının Çanakkale’de bulunduğu, 2024 yılı içinde 14/2/2024 - 13/5/2024 tarihlerinde ve 18/9/2024 - 2/10/2024 tarihlerinde iki kez Konukevi hizmetlerinden yararlandığı, farklı tarihlerde Ankara ve İstanbul Barınma Evlerinde kaldığı, Bursa Erkek Konukevine ilk gelişinde kaldığı İstanbul Barınma Evinin soğuk olduğu ve Bursa’daki koşulların daha iyi olduğu gerekçesini ileri sürdüğü, ikinci gelişinde ise Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde öğrenci olmasına rağmen yaşının KYK yurtlarında

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

barınma sınırını geçtiği için yurttan çıkarıldığını beyan ettiği,

b. Başvuranın çalışmaya engel bir raporu bulunmadığı, kişisel tercihi nedeniyle kendini idame ettirebileceği bir işte çalışmayıp öğrencilik hayatı sürdürdüğü, bu nedenle Konukevinde kalmasının uygun olmadığı değerlendirildiği, yapılan bireysel görüşmelerde öğrenciliğin konaklama amaçlı bir yöntem olarak kullanılamayacağı pek çok kez anlatılmaya çalışılsa da başvuranın çalışmadan bir yaşam sürdürmeyi istediğinden sürekli üniversite sınavına girerek KYK yurtlarında barındığı,

c. Başvuranın bağımsız statüde bir engeli söz konusu olduğu, mevcut durumu itibari ile bakıma ilişkin kriterleri sağlamadığı, başvuranın taleplerinin karşılanmadığı durumlarda şikayet hakkını bir tehdit aracı olarak kullandığı, T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) başvuru yapmayı ve dava açmayı alışkanlık hâline getirdiği, kurallar kendisine bildirilmesine rağmen resmî makamları gereksiz yere meşgul ettiği, yine bu şekilde Konukevi İdaresini de pek çok kez şikâyet ettiği,

ç. Bursa'ya şehir dışından gelen vatandaşların ilgili Yönetmelik gereği Konukevinde yılda bir kez ve en fazla 15 gün süreyle konaklama hakkı bulunmasına rağmen başvuranın Konukevine ilk gelişinde soğuk iklim koşulları nedeniyle 3 ay kalmasına izin verildiği, ikinci kez giriş hakkı bulunmamasına rağmen Konukevi kapısına geldiği için alındığı ve 15 gün kalmasına izin verildiği,

belirtilmiştir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Konukevinde Bursa il sınırları dışında ikamet eden kişilere de hizmet verildiği ve dört beş yıl kesintisiz kalan kişilerin bulunduğu, Çanakkale KYK Yurdu adresine kayıtlı ikametgâhında fiilen bulunmadığından bu adresin yok hükmünde olduğu, yalnızca bir kez İstanbul Valiliğine bağlı otelde kaldığı ve Ankara'da hiç konaklama yapmadığı,

b. Konukevi İdaresini KDK'ye şikâyet etmesi, şeker hastalığının bulunması ve ağır depresyon rahatsızlığı nedeniyle engelli olduğu için kendisine bir şey olması hâlinde Konukevi İdaresinin hesap veremeyiz düşüncesiyle hareket ettiği, böylece Konukevi hizmetlerinden yararlanmasının engellendiği,

ifade edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesinde; "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.*" hükmü yer almaktadır.

6. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Tanımlar*" başlıklı 2'nci maddesi: "*(1) Bu Kanunun uygulanmasında; (...) d) Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi, e) Dolaylı ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda, bu Kanunda sayılan ayrımcılık temelleriyle bağlantılı*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

olarak, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından nesnel olarak haklılaştırılmayan dezavantajlı bir konuma sokulmasını, f) Engelli: Fiziksel, zihinsel, ruhsal ve duyuşsal yetilerinde çeşitli düzeyde kayıplarından dolayı topluma diğer bireyler ile birlikte eşit şartlarda tam ve etkin katılımını kısıtlayan tutum ve çevre şartlarından etkilenen bireyi, (...) ifade eder.” hükmünü içermektedir.

7. 6701 sayılı Kanun’un “Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde; “(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.” hükmü yer almaktadır.

8. Yine 6701 sayılı Kanun’un “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5’inci maddesinde; “(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar.” hükmü yer almaktadır.

9. 6701 sayılı Kanun’un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinde; “(1) Kurumun görevleri şunlardır: (...) g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...)” hükmü yer almaktadır.

10. 6701 sayılı Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesinde; “(1) Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.” hükmü yer almaktadır.

11. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Karar türleri” başlıklı 65’inci maddesi; “(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.” hükmünü içermektedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

12. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası "*Ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.*" hükmünü haizdir. Başvuranın dilekçesinden, muhatap Belediye tarafından Konukevi hizmetlerinden yararlanmasının engellenmesinin, 6701 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ayrımcılık temellerinden engellilik temeli ile bağlantılı olarak ayrımcılık yasağı ihlali iddiasında bulunduğu anlaşılmaktadır.

13. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasına göre "*İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir.*" Başvuranın Kuruma başvurmadan önce 6701 sayılı Kanun'a aykırı olduğunu iddia ettiği uygulamanın düzeltilmesini 21/9/2024, 24/9/2024, 25/9/2024, 3/10/2024, 6/10/2024 tarihlerinde CİMER aracılığıyla muhatap Belediyeden talep ettiği ancak bu taleplerine olumlu bir sonuç alamadığı anlaşılmıştır. Bu kapsamda ilgili tarafa başvuru şartı sağlanan işbu başvurunun Kurumumuzca esastan incelenebileceği değerlendirilmiştir.

14. Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, insan hakları hukukunun temel normları arasında yer almakta olup hem uluslararası sözleşmelerde hem de ulusal mevzuatımızda güçlü bir şekilde teminat altına alınmıştır. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin 2'nci maddesine göre "*Herkes, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya sosyal köken, mülkiyet, doğuş veya herhangi başka bir ayırım gözetmeksizin bu Bildirge ile ilan olunan bütün haklardan ve bütün özgürlüklerden yararlanabilir.*"

15. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "*Ayrımcılık Yasağı*" başlıklı 14'üncü maddesine göre "*Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya toplumsal köken, ulusal bir azınlığa aidiyet, servet, doğum başta olmak üzere herhangi başka bir duruma dayalı hiçbir ayrımcılık gözetilmeksizin sağlanmalıdır.*"

16. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihadında ayrımcılık, objektif ve makul bir gerekçeye dayanmaksızın, benzer durumdaki kişilere farklı muamelede bulunulması şeklinde tanımlanmaktadır (AİHM, *Willis/Birleşik Krallık*, B. No: 36042/97, 11/6/2002, para. 48). AİHM'e göre farklı muamele, nesnel ve makul bir gerekçeye dayanmadığı takdirde ayrımcı olarak kabul edilir. Başka bir ifadeyle, farklı muamele meşru bir amaç taşıyor veya kullanılan araçlarla bu amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi kurulamıyorsa ayrımcılık teşkil eder (AİHM, *Fabris/Fransa*, B. No: 16574/10, 7/2/2013, para. 56).

17. AİHM, taraf devletlerin benzer durum teşkil eden farklılıkların farklı bir muamele gerektirip gerektirmediğinin ve ne ölçüde gerektirdiğinin değerlendirmesinde takdir yetkisine sahip olduklarını kabul etmektedir. Bu takdir yetkisinin kapsamı ise olayın koşullarına, konusuna ve arka planına göre değişiklik göstermektedir (AİHM, *Stummer/Avusturya*, B. No: 37452/02, 7/7/2011, para. 88). Özellikle ekonomik ve toplumsal stratejiye ilişkin genel tedbirlerin uygulanması söz konusu olduğunda devletin geniş bir takdir yetkisinin olduğu kabul edilmektedir (AİHM, *Hämäläinen/Finlandiya*, B. No: 37359/09, 16/7/2014, para. 109).

18. Başvuru dilekçesinde başvuran, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde örgün eğitim, Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesinde ise açık öğretim öğrencisi olduğunu, %52 oranında

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

engelli olduğunu ve maddi imkânlarının barınma ihtiyacını karşılamaya elverişli olmadığını, bu nedenle Bursa Büyükşehir Belediyesine ait Bursa Erkek Konukevinden yararlanmak istediğini ancak Bursa il sınırları dışında ikamet ettiği ve aynı yıl içinde ikinci kez bu hizmetten yararlanma talebinde bulunduğu gerekçesiyle talebinin reddedildiğini ifade etmiştir. Bununla birlikte, söz konusu Konukevinde ikamet adresi Bursa dışında olan kişilerin de barındırıldığını belirterek engellilik temelinde ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmiştir.

19. Başvuranın iddialarına karşılık muhatap Belediyeden alınan yazılı görüşte; başvuranın 2024 yılı içinde 14/2/2024 - 13/5/2024 ve 18/9/2024 - 2/10/2024 tarihleri arasında iki kez Bursa Erkek Konukevi hizmetlerinden yararlandığı, ilk gelişinde kaldığı İstanbul Barınma Evinin soğuk olduğu ve Bursa'daki koşulların daha iyi olduğu gerekçesini ileri sürdüğü, ikinci gelişinde ise yaşının KYK yurtlarında barınma sınırını geçtiği için yurttan çıkarıldığını beyan ettiği belirtilmiştir. İlgili Yönetmelik uyarınca Bursa'ya şehir dışından gelen vatandaşların Konukevinde yılda bir kez ve en fazla 15 gün konaklama hakkı bulunmasına rağmen başvurana ilk gelişinde soğuk iklim koşulları nedeniyle 3 ay konaklamasına imkân tanındığı, ikinci kez giriş hakkı bulunmamasına rağmen Konukevi kapısına gelmesi üzerine kabul edilerek 15 gün konaklamasına izin verildiği ifade edilmiştir. Ayrıca başvuranın çalışmaya engel bir raporu bulunmadığı, öğrencilik statüsünün konukevinde kalma açısından geçerli bir neden olarak sunulamayacağı hususunun bireysel görüşmelerde defalarca açıklandığı, talep ettiği olumlu cevabı alamadığı durumlarda ise kamu kurumlarını şikâyet ettiği belirtilmiştir.

20. Bir kişinin engelli olması nedeniyle hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele engellilik temelinde doğrudan ayrımcılık oluşturmaktadır. Görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda bir kişinin, engelli olması ile bağlantılı olarak hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından nesnel olarak haklılaştırılamayan dezavantajlı konuma sokulması ise engellilik temelinde dolaylı ayrımcılık teşkil etmektedir [Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 4 Engellilik Temelinde Ayrımcılık, 2022, s. 9]. Başvuru dilekçesinden, başvurunun esasının; maddi imkânları yetersiz olan başvuranın Bursa Erkek Konukevinden yararlanma talebinin engellenmesine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, başvuranın iddiaları ile muhatap Belediyeden alınan yazılı görüş ve dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgelerin, engellilik temelinde ayrımcılık yasağı kapsamında değerlendirilerek sonuca varılması gerekmektedir.

21. T.C. Sağlık Bakanlığı Çanakkale Mehmet Akif Ersoy Devlet Hastanesinin 15/9/2023 tarihli ve ... sayılı Erişkinler İçin Engellilik Sağlık Kurulu Raporunda, başvuranın yineleyen depresif bozukluk ve şeker hastalığı tanılarının bulunduğu, engellilik oranının %52 olduğu, engellilik değerlendirmesinin bağımsız statüde olduğu ve çalışabilir durumda olduğu ifadelerinin yer aldığı görülmektedir. Bununla birlikte, söz konusu raporun geçerlilik süresinin 1 yıl olarak düzenlendiği anlaşılmaktadır. Ancak T.C. Sağlık Bakanlığının 31/5/2024 tarihli ve ... sayılı yazısı ile geçerlilik süresi 1/1/2020 tarihinden sonra sona ermiş/erecek süreli sağlık raporu bulunan ve yeniden rapor düzenlenmemiş olan kişilerin raporlarının 30/6/2025 tarihine kadar geçerli kabul edileceği belirtilmiştir. Dolayısıyla başvuru tarihi itibarıyla başvuranın geçerli bir sağlık kurulu raporu bulunmaktadır. T.C. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının 26/11/2024 tarihli Öğrenci Belgesi uyarınca, başvuranın Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ... programında örgün öğretim, İstanbul Üniversitesi ... Lisans Tamamlama programında açık öğretim,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Atatürk Üniversitesinde ... programında açık öğretim, Anadolu Üniversitesi ... programında ise açık öğretim öğrencisi olduğu anlaşılmaktadır.

22. Başvuranın 25/9/2023 tarihinde KDK'ye yaptığı başvuruda; engelli bir vatandaş olarak Bursa Büyükşehir Belediyesinin kimsesiz kişiler için sunduğu Konukevi hizmetlerinden yararlanmak istediğini ancak Bursa'da ikamet etmediği gerekçesiyle talebinin reddedildiğini, hâlbuki öğrenci olması nedeniyle ikamet adresinin Çanakkale KYK Yurdu olarak görüldüğünü, 30 yaş üstünde olması nedeniyle 25/9/2023 tarihine kadar yurttan çıkması gerektiğinin KYK yetkilileri tarafından kendisine bildirildiğini, hâlihazırda evsiz ve kimsesiz olduğunu belirterek Bursa Erkek Konukevinde ikamet şartı aranmadan geçici olarak barınma talebinde bulunmuştur. Söz konusu başvuruya ilişkin olarak KDK tarafından; Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı ve başvuran ile gerçekleştirilen telefon görüşmeleri sonucunda başvuruya konu talebin karşılanmasına yönelik tarafların iletişim kurduklarının ve gerekli işlemlerin gerçekleştirileceğinin anlaşıldığı ifade edilmiştir. Yine anılan kararda, başvuranın sorununun çözüme kavuştuğunu beyan ederek dosyanın kapatılmasını talep ettiği ve teşekkürlerini ilettiği aktarılmıştır. Neticede, başvuruya konu talebin yerine getirilmesine yönelik gerekli girişimlerde bulunulduğu tespit edildiğinden Dostane Çözüm Kararı verilmiştir (KDK, B. No: 2023/15363, K. No: 2024/849-S.24.1416, 25/1/2024).

23. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Erkek Konukevi tarafından düzenlenen 14/2/2024 tarihli Sosyal İnceleme Formunda başvuran hakkında; *“Şehir dışından geldiği için geçici süreli kabulünün uygun olduğu ve dönüş bileti alınmasının uygun olduğu değerlendirildi. Barınma amaçlı öğrencilik hayatını devam ettirerek öğrenci yurtlarında kalmasının yaşam şeklinde dönüştürdüğü ve olumlu cevap alamadığı durumlarda kurumları ve kişileri şikâyet etmek suretiyle çözmeye çalıştığı anlaşıldığından çalışması gerektiği vurgulanarak istihdam yönlendirmesi yapıldı.”* şeklinde değerlendirme ve öneride bulunulmuştur. Yine Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Erkek Konukevi tarafından düzenlenen 24/9/2024 tarihli Sosyal İnceleme Formunda başvuran hakkında; *“Şehir dışından geldiği için kısa süreli kabulünün uygun olduğu kanaatindeyim. Düzenli istihdama yönlendirildi. Öğrenciliği barınma amaçlı kullanmaması gerektiği hatırlatıldı.”* şeklinde değerlendirme ve öneride bulunulmuştur.

24. Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme'nin “Tanımlar” başlıklı 2'nci maddesi *“Engelliliğe dayalı ayrımcılık, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, medeni veya başka herhangi bir alanda insan hak ve temel özgürlüklerinin tam ve diğerleri ile eşit koşullar altında kullanılması veya bunlardan yararlanılması önünde engelliliğe dayalı olarak gerçekleştirilen her türlü ayırım, dışlama veya kısıtlamayı kapsamaktadır. Engelliliğe dayalı ayrımcılık makul düzenlemelerin gerçekleştirilmemesi dâhil her türlü ayrımcılığı kapsar.”*; “Ayrımcılık Yapılmaması ve Eşitlik” başlıklı 5'inci maddesi *“Taraflar Devletler engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılığı yasaklar ve engellilerin herhangi bir nedene dayalı ayrımcılığa karşı eşit ve etkin bir şekilde korunmasını güvence altına alır.”*; “Yeterli Yaşam Standardı ve Sosyal Korunma” başlıklı 28'inci maddesi *“1. Taraflar Devletler, engellilerin yiyecek, giysi ve barınma dahil kendileri ve aileleri için yeterli yaşam standardı hakkını ve yaşam koşullarının sürekli olarak iyileştirilmesi hakkını tanır. Taraflar Devletler bu hakkın engelli olmaları nedeniyle ayrımcılığa uğramaksızın tanınmasını temin etmek için*

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

gerekli adımları atar.” şeklinde düzenlenmiştir.

25. Birleşmiş Milletler Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi’nin denetim organı olan Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesine göre engelliliğe dayalı ayrımcılık; dışlama, kısıtlama, tercih yetkisini aleyhe kullanma, engelliliği mazeret göstererek uygun barınma imkânı tanımama şeklinde ekonomik, sosyal ve kültürel hakların tanınmaması veya kullanılmasına engel olunması olarak tanımlanmaktadır. İhmal, bilgisizlik, ön yargılar ve yanlış varsayımların yanı sıra dışlama veya ayrı tutma da engelli kişilerin diğer kişilerle eşit şartlar altında ekonomik, sosyal veya kültürel hakları kullanmalarını engellemektedir. Engelliliğe dayalı ayrımcılık özellikle eğitim, çalışma hayatı, konut edinme, ulaşım, kültürel yaşama katılım ve kamusal hizmetlere erişim gibi alanlarda görülmektedir (Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Komitesi, 5 No’lu Genel Yorum: Engelliler, 1994).

26. 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun’un “Ayrımcılık” başlıklı 4/A maddesi “Doğrudan ve dolaylı ayrımcılık dâhil olmak üzere engelliliğe dayalı her türlü ayrımcılık yasaktır. Eşitliği sağlamak ve ayrımcılığı ortadan kaldırmak üzere engellilere yönelik makul düzenlemelerin yapılması için gerekli tedbirler alınır. Engellilerin hak ve özgürlüklerden tam ve eşit olarak yararlanmasını sağlamaya yönelik alınacak özel tedbirler ayrımcılık olarak değerlendirilemez.” şeklinde hüküm altına alınmıştır.

27. 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu Ek Madde 1’e göre “Büyükşehir belediyelerinde engellilerle ilgili bilgilendirme, bilinçlendirme, yönlendirme, danışmanlık, sosyal ve mesleki rehabilitasyon hizmetleri vermek üzere engelli hizmet birimleri oluşturulur. Bu birimler, faaliyetlerini engellilere hizmet amacıyla kurulmuş vakıf, dernek ve bunların üst kuruluşlarıyla işbirliği hâlinde sürdürürler. Engelli hizmet birimlerinin kuruluş, görev, yetki, sorumluluk ve işleyişine ilişkin usûl ve esaslar Özürlüler İdaresi Başkanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca hazırlanacak yönetmelikle belirlenir.”

28. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Sosyal Hizmetler Şube Müdürlüğü tarafından, 18 - 65 yaş aralığında bulunan kimsesiz, ihtiyaç sahibi veya hayatını tek başına sürdürmekte zorlanan erkek vatandaşların geçici barınma ve iâşe ihtiyaçlarını karşılamak, ayrıca psikososyal ve fiziksel destek sağlamak amacıyla Erkek Konukevi hizmeti sunulmaktadır. Bunun yanı sıra, Bursa il sınırlarında ikamet eden ve sosyal desteğe ihtiyaç duyan kişilere yönelik olarak gıda, giysi, temizlik malzemesi gibi temel ihtiyaçların karşılanması için Bursa HalkKart desteği; yangın, deprem, sel gibi afetlerde inşaat malzemesi ve ev eşyası desteği sağlanmaktadır (Bursa Büyükşehir Belediyesi, “Sunulan Hizmetler”, <https://www.bursa.bel.tr/ıdari/sosyal-hizmetler-sube-mudurlugu-73>, E.T. 25/8/2025).

29. Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Sosyal Destek Hizmetleri Yönetmeliği’nin “Sosyal destek hizmetlerinden yararlanma hakkı” başlıklı 6’ncı maddesi “(1) Belediyenin sağladığı sosyal destek hizmetlerinden, aşağıda belirtilen vasıfları taşıyan kişi veya gruplar faydalanırlar.

a) Bursa’da ikamet edip; yetim, yaşlı, engelli, kimsesiz, şiddete maruz kalan, tek ebeveyn, terör ve savaş mağduru, sığınmacı, mülteci vb. pozisyonundaki bireylerden sosyo-ekonomik desteğe ihtiyaç duyanlar, b) İkameti Bursa’da olan öğrencilerden sosyo-ekonomik desteğe ihtiyaç duyanlar, c) Yangın, sel, deprem, salgın hastalıklar vb. durumlar nedeniyle sosyal desteğe ihtiyacı olduğu tespit edilenler.” şeklinde düzenlenmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

30. Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Erkek Konukevi Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesi "(1) Bu yönetmeliğin amacı, Belediye sınırları içerisinde yaşayan ve farklı nedenlerle temel yaşam ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük yaşayan erkek bireylerin, kalıcı çözümler üretilinceye kadar; iâşe, barınma, sağlık ve psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik hizmet üreten Erkek Konukevi biriminin iş ve işleyiş esaslarını belirlemektir."; "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesi "(1) Bu yönetmelik, 18 - 65 yaş aralığında, sosyal ve ekonomik yoksunluk içerisinde bulunan erkek bireylerin geçici bir süre zarfında; iâşe, barınma, sağlık ve psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılayarak iş/meslek edindirilerek topluma kazandırılmalarını sağlamak amacıyla faaliyet yürüten Erkek Konukevi biriminin hizmetlerini kapsar."; "Kabul şartları" başlıklı 16'ncı maddesi "Erkek Konukevi hizmetinden yararlanmak isteyen vatandaşlarda aşağıdaki şartlar aranır; a) Erkek olmak, b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak, c) Yabancı uyruklu ise, T.C. İkamet İzni Belgesine veya Geçici Koruma Kimlik Belgesine sahip olmak, d) Bursa'da yaşıyor olmak, e) 18 - 65 yaş aralığında olmak, f) Öz bakım ihtiyaçlarını karşılamasını ve Konukevi işleyişine katılımını engelleyici bir rahatsızlığı bulunmamak (yeme, içme, banyo, tuvalet ve vb. günlük yaşam etkinliklerini bağımsız olarak yapabilecek durumda olmak), g) Ruh sağlığı yerinde olmak, saldırganlık sergilememek, h) Bulaşıcı hastalığı olmamak, i) Uyuşturucu madde ya da alkol kullanmamak, j) Güvenlik güçleri tarafından herhangi bir nedenle aranıyor olmamak, k) Konut, mülkiyet, gelir ve eşya durumunu ibraz etmek, l) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınan sosyal ve ekonomik yardım var ise bu yardımları bildirmek, m) Sosyo-ekonomik yoksunluk içinde bulunduğunu, kimsesi olmadığını veya kendisi ile ilgilenilmediğini ibraz etmek, n) Boşanma, terk veya akrabaları tarafından istenmeme vb. nedenlerle sokakta kalmış olmak veya deprem, sel, yangın, aşırı soğuk ve buna benzer doğal afetlere maruz kalmış olmak, o) Konukevinin kurallarını kabul etmek, taahhütnameyi imzalamak." şeklinde düzenlenmiştir.

31. Yine mezkûr Yönetmelik'in "Konaklama süreleri" başlıklı 20'nci maddesi "(1) Kesin kabul şartlarını taşıyan kişiler Konukevinde 3 (üç) ay kalabilirler. Bu süre zarfında öncelikli olarak varsa aileleri ile irtibatlandırılmaları, sosyal destek ağlarının güçlendirilmesi ve istihdam olanaklarına erişimleri için gerekli sosyal çalışmalar yapılır. Ayrıca psikolojik iyilik hali sağlanarak, kendi hayatlarını idame ettirebilecek sürekliliği sağlayabilmeleri için psiko-sosyal çalışmalar yapılır. Bu seçeneğin sağlanamaması halinde durumlarına uygun sosyal hizmet kurumlarına yönlendirilirler. (2) İkameti Bursa'da olmayıp Konukevi hizmetlerinden faydalanmak üzere Bursa'ya gelenler, 15 gün içerisinde geldikleri İl'e gönderilirler. (3) Yabancı uyruklular, Yabancı Kimlik Kartını, varsa Uluslararası Koruma Belgesini, İkamet İzni vb. belgelerini ibraz etmek suretiyle Konukevi hizmetlerinden en fazla 15 gün yararlanabilirler. (4) Yapılan tüm bu çalışmalara rağmen bireylerin sokaklarda yaşamaktan başka seçeneklerinin olmaması halinde Uzman Personelin ve Konukevi Sorumlusunun ortak önerisi doğrultusunda Komisyonun alacağı karara göre Erkek Konukevinde kalma süreleri 12 ayı geçmeyecek şekilde uzatılabilir." şeklinde düzenlenmiştir.

32. Yukarıda anılan düzenlemeler uyarınca Bursa Büyükşehir Belediyesi Erkek Konukevi'nin amacı, 18 - 65 yaş aralığında bulunan, sosyal ve ekonomik yoksunluk içinde olan erkek bireylerin, geçici bir süre zarfında

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

iaşe, barınma, sağlık ve psikososyal ihtiyaçlarını karşılayarak topluma yeniden kazandırılmalarını sağlamaktır. Konukevinden yararlanmak isteyen kişilerde; erkek olmak, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak ya da yabancı uyruklu ise ikamet izni veya geçici koruma kimlik belgesine sahip olmak, Bursa’da ikamet etmek, 18 - 65 yaş aralığında bulunmak, öz bakım ihtiyaçlarını bağımsız olarak karşılayabilmek, ruh sağlığının yerinde olması ve bulaşıcı hastalığının bulunmaması, uyuşturucu madde veya alkol kullanmamak, adli makamlarca haklarında arama kararı bulunmamak, sosyal ve ekonomik durumlarını belgelemek, afet veya benzeri olağanüstü sebeplerle sokakta kalmış olmak ve Konukevi kurallarını kabul ederek taahhütname imzalamak şartları aranmaktadır. Konaklama süresi bakımından; ikameti Bursa’da bulunan kesin kabul şartlarını taşıyan kişiler Konukevinde 3 ay süreyle barındırılmakta olup bu süreçte barındırılan kişilerin aileleriyle irtibatlarının sağlanması, istihdam imkânlarının oluşturulması ve psikososyal destek sağlanması hususlarında çalışmalar yürütülmektedir. Bursa dışında ikamet eden kişiler ise en fazla 15 gün süreyle kabul edilmekte ve bu süre sonunda geldikleri yerleşim yerine yönlendirilmektedir. Ancak yapılan değerlendirmeler neticesinde sokakta yaşamaktan başka seçeneği bulunmayan kişilerin, Uzman Personel ve Konukevi Sorumlusunun önerisi doğrultusunda Komisyon kararıyla konaklama süresi azami 12 aya kadar uzatılabilmektedir.

33. Somut olayda, başvuranın 14/2/2024 tarihinde kaldığı İstanbul Barınma Evinin soğuk olduğu ve Bursa’daki koşulların daha iyi olduğu gerekçesiyle Bursa Erkek Konukevine başvurduğu, soğuk iklim koşulları dikkate alınarak 3 ay süreyle Konukevi hizmetlerinden yararlandığı anlaşılmaktadır. Başvuranın 18/9/2024 tarihinde ikinci kez Konukevine gelişinde ise Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesinde öğrenci olmasına rağmen 33 yaşında olduğu ve yaşının KYK yurtlarında barınma sınırını geçtiği için yurttan çıkarılması üzerine Konukevi kapısına geldiği için kabul edilerek 15 gün süreyle Konukevi hizmetlerinden yararlandığı anlaşılmaktadır. Dosya kapsamında yer alan bilgi ve belgeler doğrultusunda, her iki konaklama sürecinde de başvurana yönelik Sosyal İnceleme Formu düzenlendiği; sağlık ve engel durumunun, temel ihtiyaçlarının, yaşam öyküsünün ve evsizlik koşullarının değerlendirildiği, gerekli ihtiyaç malzemelerinin sağlandığı ve istihdama yönlendirilmesine ilişkin önerilerde bulunulduğu anlaşılmıştır. Başvurana yönelik gerçekleştirilen bu işlemler, Konukevi hizmetlerinin Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Erkek Konukevi Hizmetleri Yönetmeliği çerçevesinde amacına uygun olarak yürütüldüğünü göstermektedir. Bu itibarla, mezkûr Yönetmeliğin 16’ncı maddesinde yer alan Bursa’da ikamet şartı ile 20’nci maddesindeki şehir dışından gelenler için öngörülen azami 15 günlük konaklama süresi dikkate alındığında, başvuranın uzun süreli konaklama talebinin karşılanmamasının, hizmetin kapsamı ve ilgili mevzuattan kaynaklandığı, dolayısıyla ayrımcı bir muamele oluşturmadığı değerlendirilmektedir.

34. 20/2/2019 tarihli ve 30692 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Erişkinler İçin Engellilik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre *kısmî bağımlı birey* günlük yaşam aktivitelerini yardım alarak yerine getirebilen, *tam bağımlı birey* ise günlük yaşam aktivitelerini yardım almasına rağmen kendi başına yerine getiremeyen birey olarak tanımlanmıştır. Mezkûr Yönetmelik’in 8’inci maddesi uyarınca sağlık kurulu raporlarında bağımlılık değerlendirmesi alanı doldurulmak zorunda olup tam bağımlı engelli birey kavramı ilgili mevzuatın uygulanması açısından ağır engellilik durumunu ifade etmektedir. Bu çerçevede, başvuran adına T.C. Sağlık Bakanlığı Çanakkale Mehmet Akif Ersoy Devlet Hastanesi tarafından 15/9/2023 tarihinde düzenlenen ve dosya kapsamında yer alan Sağlık Kurulu Raporunda, başvuranın engellilik oranının %52 olduğu, engellilik

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No:

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

değerlendirmesinin bağımsız statüde olduğu ve çalışabilir durumda olduğu görülmektedir. Tüm bunlara ilaveten, günlük yaşamını sürdürmek için bakıma ihtiyaç duyan engellilerin kişisel bakım ve psikososyal destek ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik sunulan engelli bakım hizmeti, Bursa Erkek Konukevinin amaç ve kapsamı içinde yer almamaktadır. Konukevi, engelli bakım hizmeti sunan resmî veya özel bakım merkezlerinden farklı olarak, sosyal ve ekonomik yoksunluk içinde bulunan erkek bireylerin geçici süreyle iâşe, barınma, sağlık ve psikososyal ihtiyaçlarını karşılayarak istihdama yönlendirilmelerini ve topluma kazandırılmalarını sağlamak amacıyla faaliyet göstermektedir.

35. Sonuç olarak yukarıda yer alan tüm hususlar birlikte değerlendirildiğinde; Bursa Büyükşehir Belediyesi Erkek Konukevinin amacının, 18-65 yaş aralığında sosyal ve ekonomik yoksunluk içindeki erkek bireylerin geçici süreyle iâşe, barınma ve psikososyal ihtiyaçlarını karşılayarak istihdama yönlendirilmelerini sağlamak olduğu anlaşılmaktadır. Başvuranın farklı tarihlerde Konukevi hizmetlerinden yararlanmasına müsaade edilmiş olmakla birlikte, engellilik durumunun bağımsız statüde ve çalışabilir durumda olduğu, ayrıca ikametinin Bursa il sınırları dışında olduğu dikkate alındığında, Bursa Büyükşehir Belediyesi Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı Erkek Konukevi Hizmetleri Yönetmeliği'nde öngörülen kabul şartlarını sağlamadığı görülmektedir. Bu çerçevede, başvurana 3 ay ve 15 gün süreyle geçici barınma imkânı tanınmakla beraber Konukevi hizmetlerinden uzun süreli yararlandırılmamasının; idarenin takdir yetkisi kapsamında, ilgili yönetmelik hükümleri ile hizmetin niteliğinden kaynaklanan objektif koşullara dayalı olarak gerçekleştirildiği ve muhatap Belediyenin hizmet sunumuna ilişkin süreci yürütürken başvuranın engel durumu nedeniyle farklı veya olumsuz bir muameleye tabi tutulduğuna ilişkin bir bulguya ulaşılmadığı göz önüne alındığında, somut olayda engellilik temelinde ayrımcılık yasasının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

28/10/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Prof. Dr. Fahrettin ALTUN
Kurul Başkanı

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
II. Başkan

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No:

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Kurul Üyesi

Av. Melahat DEMİR
Kurul Üyesi
(Raporlu)

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Kurul Üyesi

e-imzalıdır

Tayyip UÇAR
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Ayrıntılı Bilgi İçin:

Telefon No: